

Overvåkningsprosjektet i Reisaelva

Vurdering av gytebestanden av laks
Høsten 2022

Reisa Elvelag

SAMMENDRAG

Reisa Elvelags årlige overvåkningsprogram omfattet sesongen 2022 drivtelling av laks for overvåkning av gytebestanden, prøvefiske etter oppdrettslaks og yngeltelling. Resultatet fra overvåkningsprogrammet sammen med fangstrapportering gir informasjon om tilstanden til laksebestanden i Reisaelva.

Fangsttallene for 2022 med kun åpning for sjørretfiske i en mindre periode viser følgende tall:

- Laksefiske stengt. Bifangst gjennom sjørretperioden ga fangst av 73 laks, tilsvarende 305,5 kg. 72 laks ble sluppet ut. 1 avlivet ble levert inn iht. fiskereglens bestemmelser
- 733 sjørret, tilsvarende 964 kg. Dette er en oppgang fra 675 kg fra 2021
- Sjørøyefiske stengt. Bifangst av 3 sjørøyer under sjørretfiske
- 2 pukkellaks

Det er observert 648 laks under årets drivtelling fordelt på henholdsvis 221 storlaks, 143 mellomlaks og 284 smålaks. Justert for ikke undersøkte områder og ikke oppdagede laks ender årets resultat på 1003 laks. På bakgrunn av resultatene estimeres gytebestanden av laks til å være på 3 291 kg hunnlaks. Dette gir en oppnåelse av gytebestandsmålet på 90 % av et gytebestandsmål på 3 652 kg.

Resultatet fra årets sesong viser en positiv økning. Selv om det er 5. året på rad der man ikke oppnår gytebestandsmålet er man nå tettere opp mot målet enn på lenge. Med årets resultater til grunn viser det at beslutningen om å stenge elva for laks- og sjørøyefiske er riktig med tanke på bestandssituasjonen. Dersom den positive utviklingen nå fortsetter over flere år vil man forhåpentligvis opparbeide seg en tilstrekkelig gytebestand og på sikt også et høstbart overskudd igjen. Inntil elven kan åpnes for laksefiske er det viktig at alle bidrar til fellesdugnaden om å verne Reisalaksen.

Sjørretbestanden er solid, og det vil trolig åpnes for sjørretfiske noenlunde lik ordningen var i år. Neste år forventes det også innsig av store mengder pukkellaks, og elvelaget jobber tett opp mot forvaltningsmyndigheten vedrørende dette temaet også.

Takk til Statsforvalteren i Troms og Finnmark for tilskudd til overvåkningsprosjektet.

Forsidebilde: Fjellet Røyelkampen sett fra Røyeløra i sone 2. Foto: Arktisk Geotek AS.

Rapport utarbeidet av:

Hermann Olaussen Hermansen

Daglig leder,

Reisa Elvelag

Storslett 28.10.2022

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	1
2. Naturgitte forhold i Reisaelva	2
3. Resultater drivtelling	4
3.1. Samlet resultatoversikt	7
4. Observasjoner av sjørret og sjørøye	10
5. Oppsummering/diskusjon.....	11

1. Innledning

Reisaelva i Nordreisa kommune, Troms og Finnmark fylke, er et nasjonalt laksevassdrag med en lakseførende strekning på ca. 85 km. Reisa Elvelag som den lokale forvalteren av den lakseførende strekningen gjennomfører årlig overvåkning av laksebestanden. Overvåkningen omfatter gytefisketelling, yngeltelling og prøvofiske etter oppdrettslaks. I tillegg har prosjektet blitt utvidet med drivtelling om sommeren i forbindelse med midtsesongevalueringen. Prosjektet har vært gjennomført årlig i mer enn 10 år, og finansieres med tilskudd fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark. I tillegg legges det ned mange dugnadstimer fra elvelagets side.

Denne rapporten presenterer resultatet fra drivtelling og vurdering av gytebestanden av laks. Gjennomføringen av prøvofiske etter oppdrettslaks og yngeltelling beskrives kort i innledningen.

I sesongen 2022 var Reisaelva stengt for laksefiske. Det ble kun gjennomført et begrenset sjøørretfiske i perioden 12. august - 14. september i nedre del av vassdraget (sone 1,2 og 3). Til tross for at det ikke ble gjennomført en ordinær midtsesongevaluering som følge av stengt laksefiske, ble det likevel gjennomført en drivtelling i deler av elven. Dette for å få et innblikk i mengden laks på elva. I tillegg ønsker elvelaget å fortsette med slike tellinger også ved stengt elv, for å opprettholde komplette dataserier for senere bruk i vurderinger.

Prøvofiske etter oppdrettslaks ble gjennomført i perioden 29. august - 4. september. Totalt 105 skjellprøver ble samlet inn og sendt til analyse hos Norsk institutt for naturforskning (NINA). Elvelaget besluttet å avslutte prøvofiske etter kort tid for å gi mest mulig ro til laksen. Det høyet antallet prøver sammenlignet med tidligere år (54 stk i 2021, 27 stk i 2020), skyldes nok at elven har vært stengt for ordinært fiske. Det ble tatt ut og avlivet en laks med sikre kjennetegn som oppdrettslaks. Det ble vurdert å gjennomføre enkelte prøvofiskedager senere i sesongen dersom resultater fra drivtellingen ga observasjoner av større mengde oppdrettslaks. Da drivtellingen ikke avdekket en urovekkende mengde oppdrettslaks, ble det besluttet å ikke gjennomføre ytterligere prøvofiske etter 4. september. Resultater fra skjellprøveanalysene er enda ikke ferdig.

Drivtelling etter gytefisk på høsten ble planlagt til 15 og 16. september. På grunn av varslet nedbør, ble tellingen igangsatt ut på dagen 14. september. Nedre del av vassdraget som omtales som «Nerelva» ble prioritert først. Dette er strekningen mellom Saraelv og elvemunningen (sone 1-10). Tellingene fortsatt 15. september slik at mesteparten av Nerelva ble ferdig telt. Øvre del av vassdraget, omtalt som «Øverelva» (strekningen Øverfossen-Saraelv) ble forsøkt telt 16. september. Tellingene ble avbrutt som følge av dårlig sikt etter kraftig økning i vannstand over natten. De neste dagene fortsatte nedbøren og vannstanden holdt seg for høy til at drivtellingen var mulig å gjennomføre. Øverelva ble derfor ikke telt før 30. september etter flere dager med oppholdsvær og stadig synkende vannstand. Som følge av forbud mot bruk av elvebåt i Reisaelva fra 1. oktober var 30. september siste mulighet.

Totalt 5 lokale og 3 fra Naturtjenester i Nord deltok på årets drivtelling. De lokale dykkerne som deltok, har flere års erfaring med telling av laks i Reisaelva.

Yngeltellingen i Reisaelva ble i år gjennomført av NINA v/ Martin Svenning. Tellingene ved bruk av el-fiske ble utført 29 og 30. september. De siste 2 årene har yngeltellingen blitt avlyst som følge av utfordrende høy vannføring i elven. Sist undersøkelse ble gjennomført i 2019. Det er derfor svært gledelig at undersøkelsen

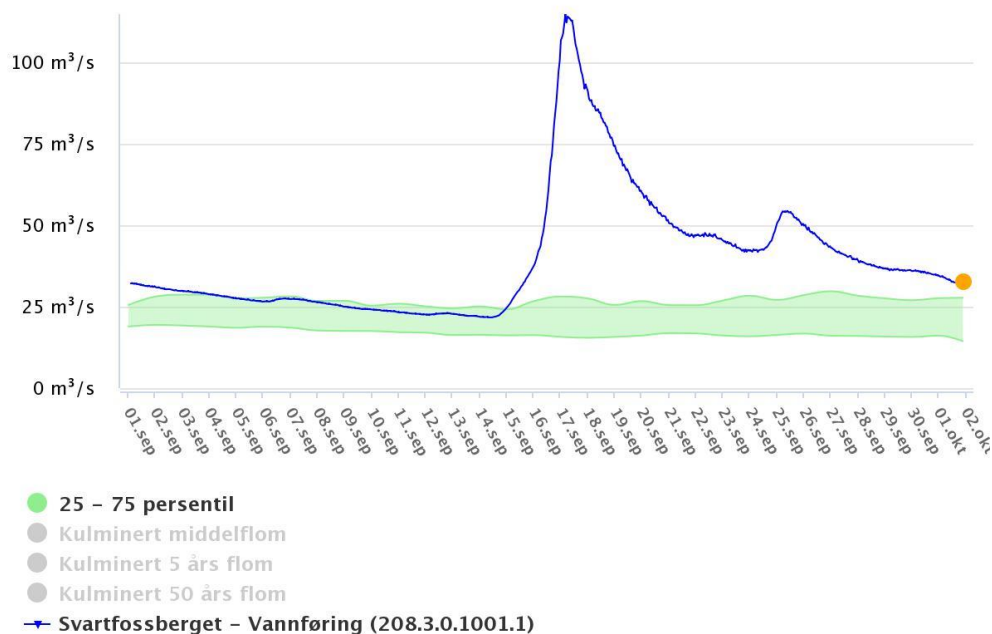
kunne gjennomføres i år for å få inn data på yngeltettheten. Resultatet fra yngeltelling presenteres i egen rapport fra NINA, denne er under utarbeidelse.

2. Naturgitte forhold i Reisaelva

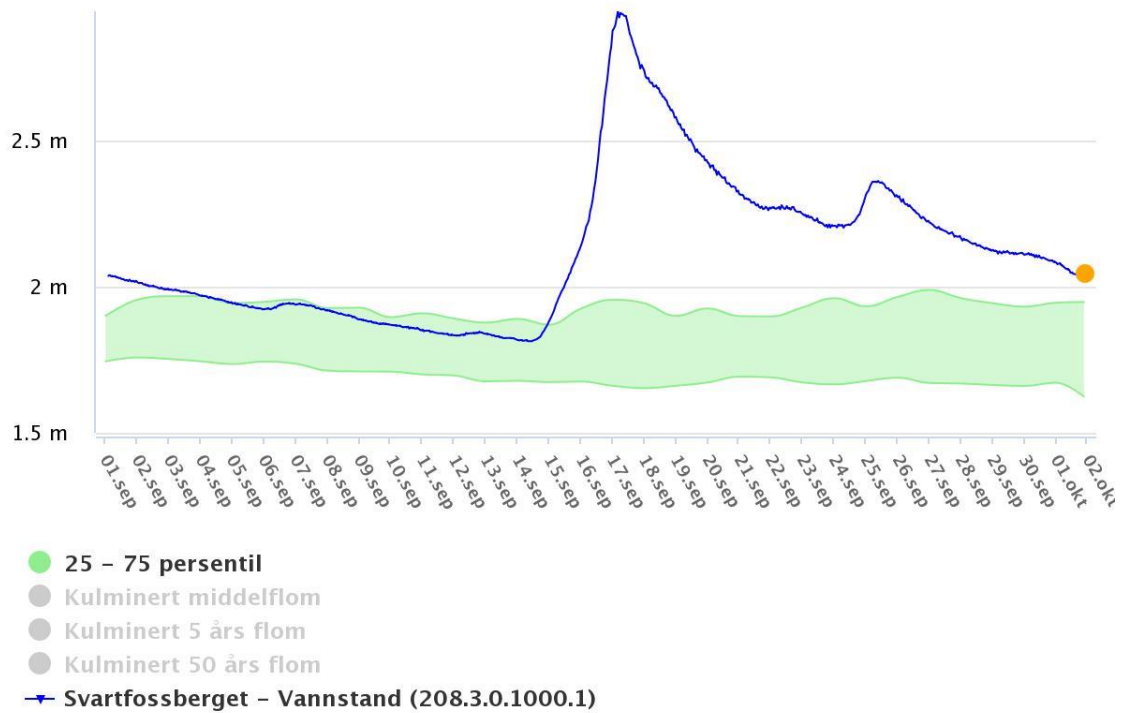
Drivtelling av gytelaks i Reisaelva gjennomføres normalt fra midten av september. Tellingene planlegges normalt i god tid slik at de som er med kan planlegge i forhold til annen jobb. I tillegg skal det klaffe med Naturtjenester i Nord som bistår i drivtellingene. Årets telling ble planlagt til 15 og 16. september. Da datoene for drivtelling nærmet seg ble værmeldingen dårligere og dårligere med melding om mye nedbør. Det ble derfor igangsatt telling på en delstrekning i rode 3 på ettermiddagen den 14. september. Vannstanden var da på 1,822 m, noe som tilsvarer en vannføring på 22,101 m³/s.

Torsdag 15. september fortsatte to lag med tre dykkere hver i «Nerelva» (rode 3, 4 og 5). Kun en del av rode 3 (Mikkinakken-Gapherus) ble ikke telt. Vannstanden var da økt til 1,982 m og fortsatte å øke gradvis gjennom dagen, til 2,048 m når tellingen var over. Vannføringen når tellingen ble avsluttet var da på 32,715 m³/s. Videre gjennom natten økte vannstanden til 2,276 m. To lag startet oppover elven med båt for å prøve å gjennomføre rode 1 og 2 i «Øverelva». De avbrøt forsøket på grunn av elendig sikt. Videre utover helgen steg elva til 2,945 m, noe som tilsvarer 115 m³/s. Neste anledning der vannstanden var lav nok var 30. september. Da ble de to siste rodene drivtelt. Ideelt kunne man forsøkt å vente et par dager til, men som følge av elvebåtforbud fra 1. oktober var det siste mulighet. Det ble vurdert at sikten var tilstrekkelig for å gjennomføre en god telling.

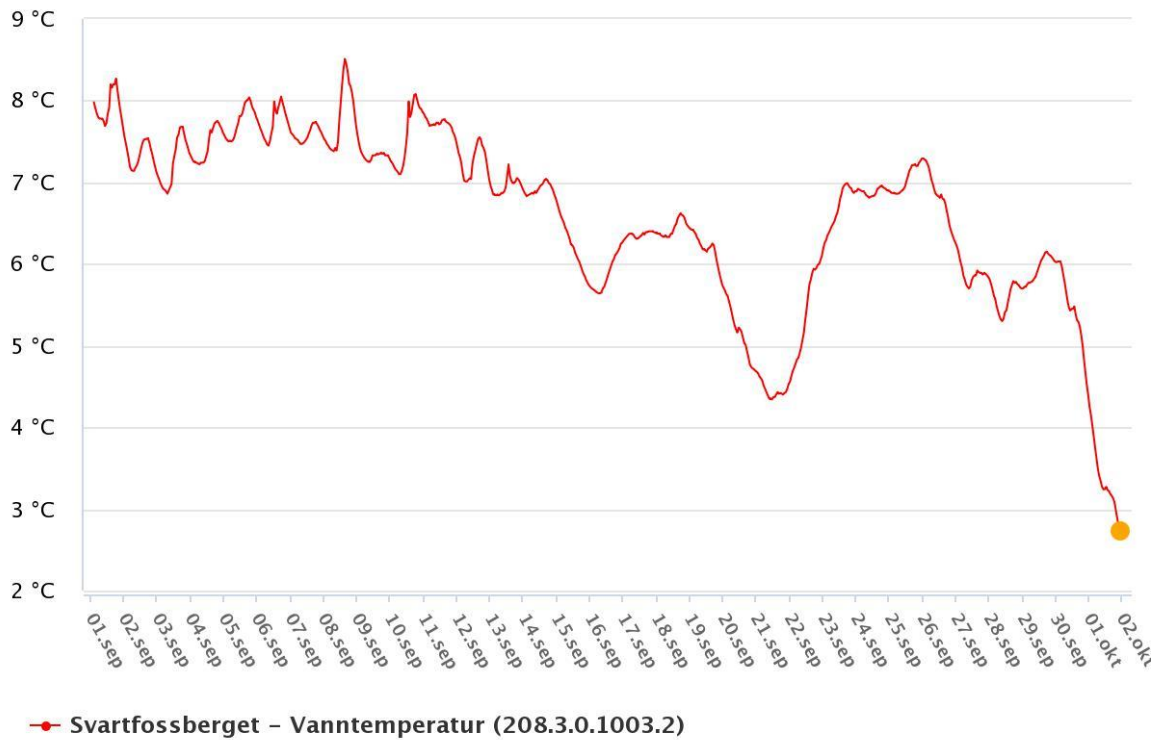
Vanntemperaturen har ligget på ca. 6°C i dagene med drivtelling. Det er estimert at ca. 74 % av laksen er blitt observert på de strekningene som er drivtelt. For de dypeste kulpene er nok observasjonsprosenten noe lavere.

Figur 1: Vannføringen i Reisaelva i perioden 01.09-01.10.2022 ved målestasjon Svartfoss.

Figur 2: Vannstand i Reisaelva i perioden 01.09-01.10.2022 ved målestasjon Svartfoss.

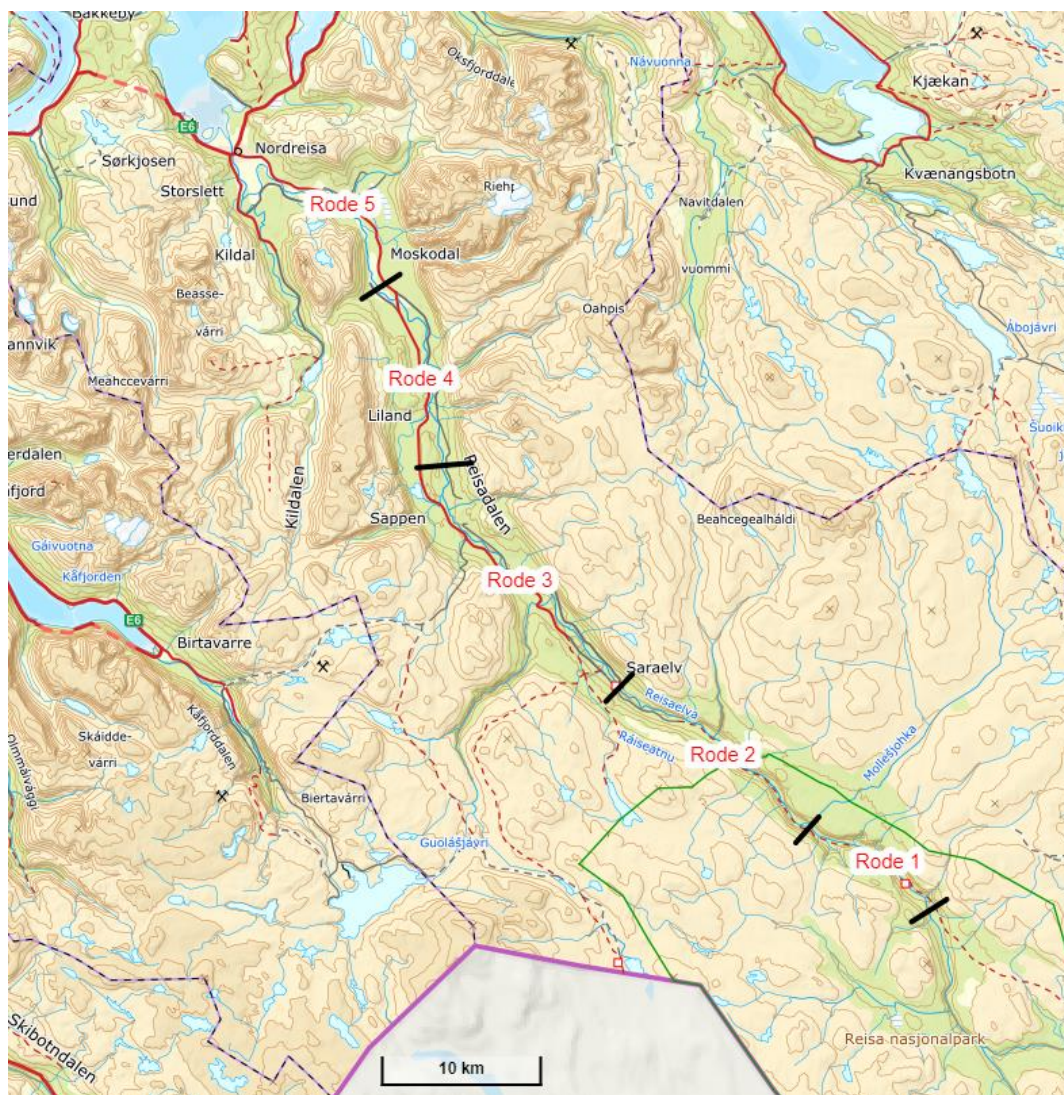

Figur 3: Vanntemperaturen i Reisaelva i perioden 01.09-01.10.2022 ved målestasjon Svartfoss.

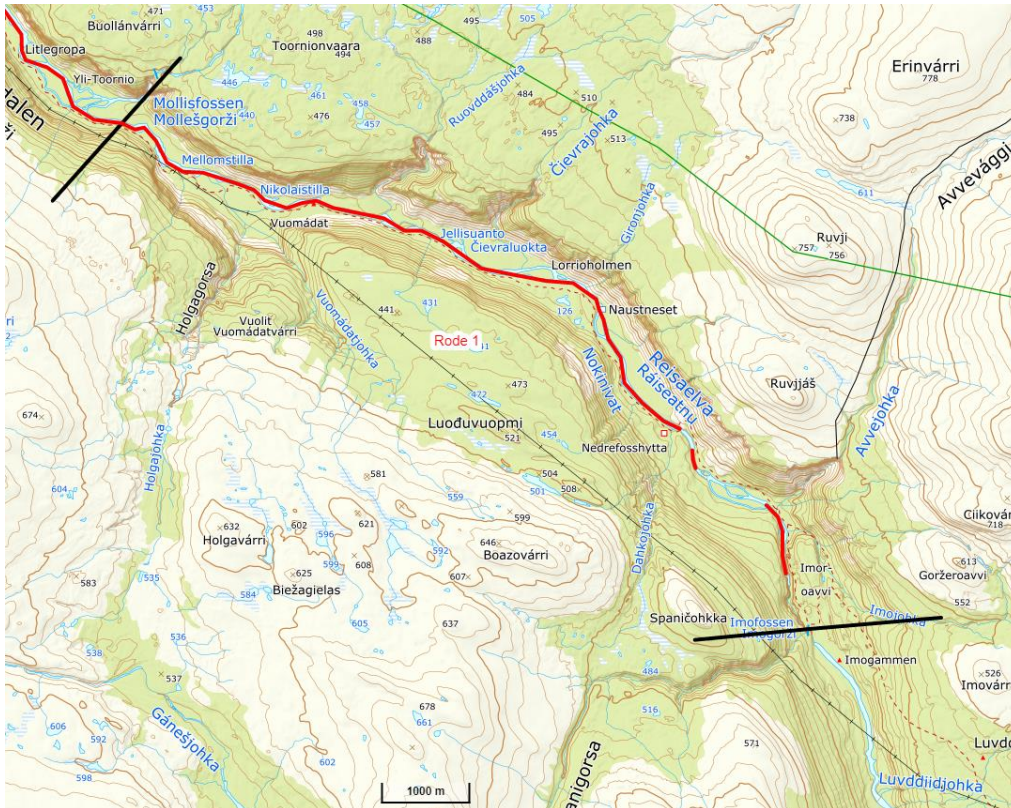
3. Resultater drivtelling

Under drivtelling blir elva delt inn i totalt 5 roder, der rode 1 starter lengst opp i den lakseførende delen av elva. Figur 4 viser et oversiktskart med lokalisering av rodene. For oversikt over hvilke strekninger som er drivtelt innenfor hver rode, se figur 5-9.

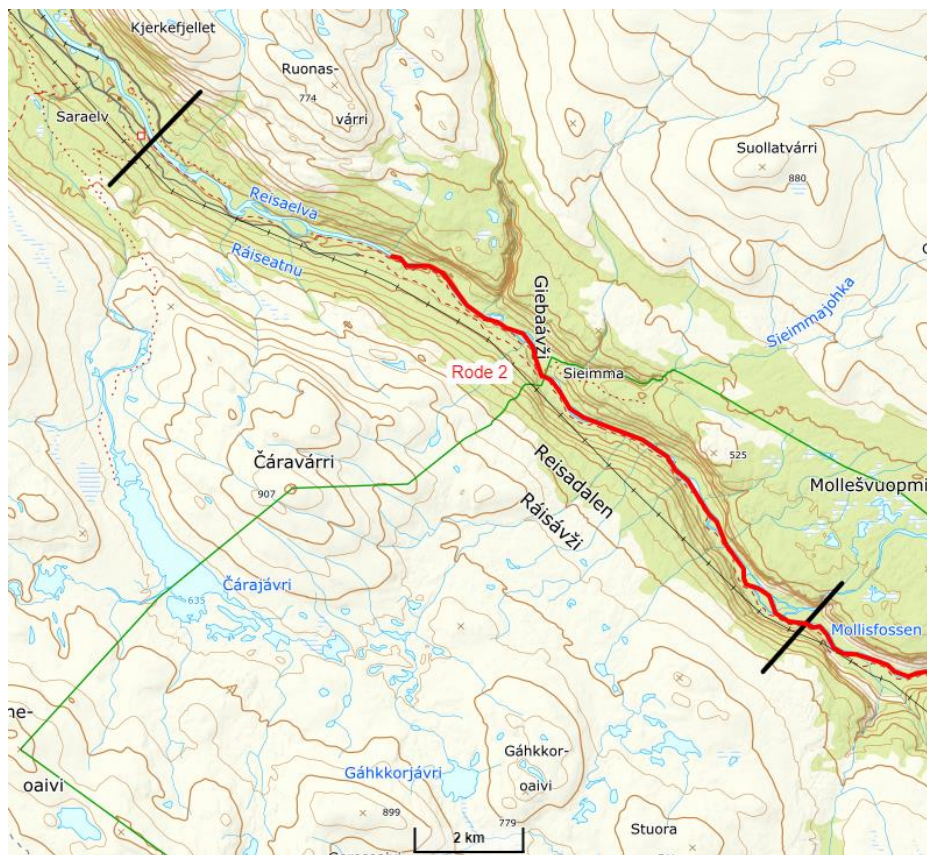
Enkelte av strekningene kan ikke drivtelles på grunn av at strekningene ikke er forsvarlig å drivtelle. Dette gjelder eksempelvis strekningen fra øvre del av Øverfossen og opp til Imo. Strekningen fra nedsiden av Avaelva til Nedrefoss er tidligere forsøkt drivtelt, men utelatt de siste årene på grunn av store steiner og fare for sikkerheten til drivtellerne. Unntaket er Risengrynstillå. Andre strekninger er utelatt fordi det erfaringsmessig er lite laks på strekningene og stilleflytende vann. Dette er typiske strekninger som Kirkestilla, og området nedenfor Tømmernes. Generelt ser man at det er lite laks å observere i sone 1. I år ble ikke strekningen Mikkinakken-Bjørnlund i rode 3 telt som følge av mangel på tid etter at vannstanden økte kraftig og strekninger måtte prioriteres. Ved beregning av gytebestandsmålet legger man til et antall laks basert på de områder som ikke kan drivtelles.

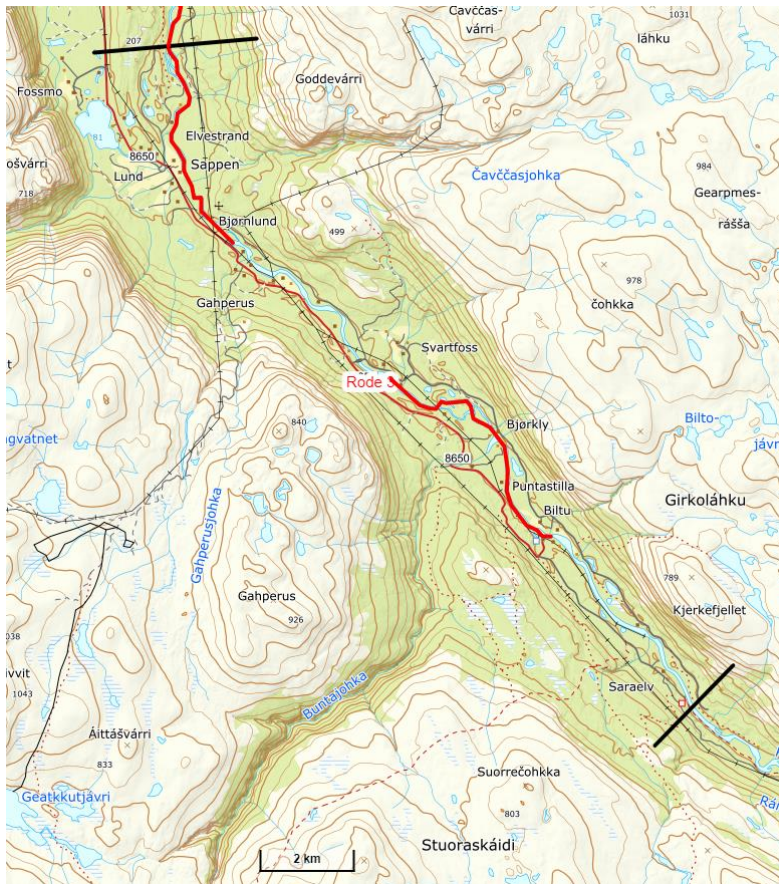
Figur 4. Oversiktskart over inndelingen av elva i roder for drivtelling, modifisert fra norgeskart.no.

Figur 5: Rød strek viser strekningen som ble drivtelt i rode 1. Svart linje markerer start og slutt for roden. Området fra Øverfossen til Imofossen drivtelles ikke. Det samme gjelder strekningen nedenfor Avaelva til Nedrefoss med unntak av Risengrynstilla. Modifisert fra norgeskart.no.

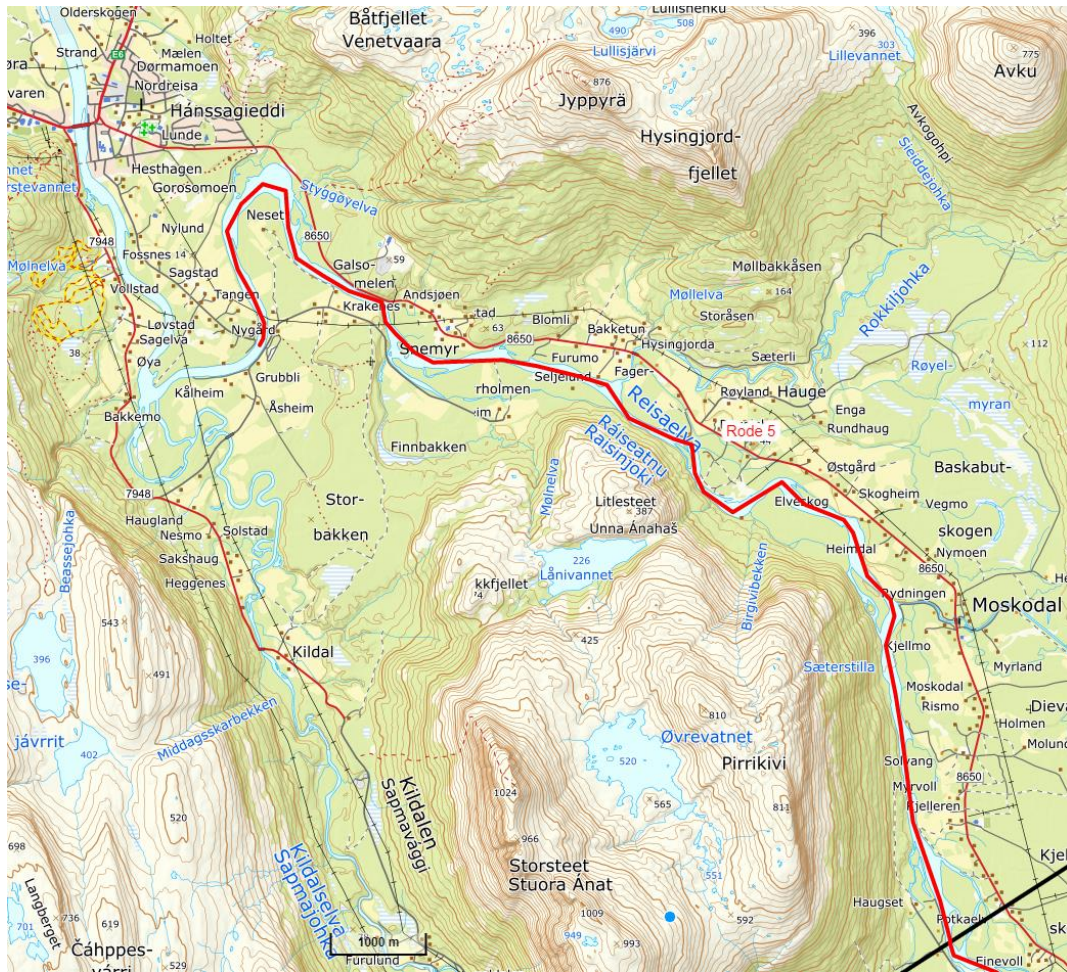
Figur 6: Oversikt over drivtelt strekning på rode 2 (rød markering). Strekningen fra nedenfor Gauraniva til Saraelv ble ikke drivtelt. Normalt står det lite laks i denne delen, samtidig som at den ble bortprioritert i år på grunn av mangel på tid. Modifisert fra norgeskart.no.

Figur 7: Drivtelt strekning på rode 3. Som normalt ble strekningen Saraelv-Hurrika utelatt fra drivtelling. Her er det mye stilleflytende partier og lite observert laks fra tidligere. Strekningen Mikkinakken-Bjørnlund ble ikke drivtelt i år som følge av mangel på tid og utfordrende forhold. Modifisert fra norgeskart.no.

Figur 8: Rode 4 ble drivtelt i sin helhet. Modifisert fra norgeskart.no.

Figur 9: Rode 5 ble drivtelt ned til Tømmernesøra. Tilbakemelding fra drivtellerne siste år er at sone 1 kan bortprioriteres da det står lite laks på denne strekningen. Modifisert fra norgeskart.no.

3.1. Samlet resultatoversikt

Tabell 1 viser en oversikt over antallet laks observert i hver rode. I tillegg til laks er det observert 1173 sjørøret, 99 sjørøyer og 2 mulige oppdrettslaks. Det er ikke gjengitt observasjoner av laks i hver kulp slik som tidligere. Dette fordi en ikke ønsker å spre opplysninger om hvilke kulper det står mest fisk i, noe som potensielt kan utnyttes i forhold til ulovlig fiske.

	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Antall	221	143	284	648
%-andel	34 %	22 %	44 %	100 %

	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Rode 1	53	15	52	120
Rode 2	17	22	21	60
Rode 3	42	32	29	103
Rode 4	74	61	108	243
Rode 5	35	13	74	122
Totalt observert laks	221	143	284	648

Tabell 1: Antall observerte laks under drivtelling fordelt i størrelsesgrupper. Det er ikke inkludert desimaler i fremstillingen og tallene er derfor avrundet opp eller ned.

Basert på faktiske tall av observerte laks under drivtelling er det beregnet fangsteffektivitet og gytebestandsoppnåelse for Reisaelva. Selv om elven har vært stengt for laksefiske er fangsteffektivitet tatt med for de ukene elven var åpen for sjøørretfiske i sone 1-3.

	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Sum telling	221	143	284	648
% -andel	34 %	22 %	44 %	100 %
Sum fangst	15	21	37	73
% -andel	21 %	29 %	51 %	100 %
Fangsteffektivitet	6 %	13 %	12 %	10 %

Tabell 7: Fangsteffektivitet uten påslag, inkluderer også gjenutsatt laks.

Gytebestandsoppnåelse	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Sum telling	221	143	284	648
% - andel	34 %	22 %	44 %	100 %
% - andel hunnlaks	80 %	40 %	5 %	
% - andel hannlaks	20 %	60 %	95 %	
Antall hunnlaks	176,8	57,2	14,2	248,2
Antall hannlaks	44,2	85,8	269,8	399,8
Snittvekt kg/hunnlaks	9,5 kg	5,5 kg	1,5 kg	
Antall kg hunnlaks	1 680	315	21	2016
Antall rognkorn	2435420	456170	30885	2 922 475

Tabell 8: Gytebestandsoppnåelse uten påslag.

Forutsetninger i beregningsmodellen brukt for beregning av gytebestandsoppnåelse:

- Det antas en fordeling av hunnlaks på 80% (storlaks), 40% (mellomlaks) og 5% (smålaks). Denne fordelingen benyttes av Svenning (2008) og baserer seg på skjellprøveanalyser for Reisaelva
- Gjennomsnittsvakta på storlaks/mellomlaks og smålaks antas å være henholdsvis 9,5 kg /5,5 kg og 1,5kg
- For hver kg-hunnlaks som gyter antas det i gjennomsnitt 1 450 rognkorn

Gytebestandsmålet i Reisaelva er anslått til å være 3652 kg hunnlaks, noe som utgjør 5,3 millioner rognkorn. Resultatet for årets telling viser at Reisaelva oppnår 2 016 kg hunnlaks som er ca. 55 % av gytebestandsmålet på observerte laks. Dette utgjør ca. 2,9 millioner rognkorn. Sammenlignet med fjoråret har antall kilo hunnlaks økt med ca. 40 % fra 1430 kg til 2 016 kg. For å få et mer reelt tall over gytebestanden i Reisaelva blir det inkludert estimerte tall fra den delen av elven som ikke er mulig å drivtelle, samt gjort påslag med hensyn på ikke-observerte laks som følge av siktf forholdene i elva.

Tillegg basert på ikke-observerte laks	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt	Observasjonsprosent
Rode 1	29	8	28	65	65 %
Rode 2	7	12	11	30	65 %
Rode 3	11	8	7	26	80 %
Rode 4	19	15	27	61	80 %
Rode 5	9	3	19	31	80 %
Sum/gjennomsnitt	74	46	92	212	74 %
Påslag ikke dykket	50	40	20	110	
Tillegg Mikkinakken-Bjørnlund, rode 3	15	10	8	33	

Tabell 9: Påslag av ikke-observerte laks på grunn av sikt og påslag av ikke dykket strekning.

Det er gjort et påslag på 212 laks på ca. 78 km snorklet elv. Siktforholdene under tellingen av rode 1-3 var generelt gode med siktforhold på 7-10 m. På grunn av økt vannstand ble rode 1 og 2 først utsatt før det ble mulig å gjennomføre tellingen 2 uker senere. Da var siktforholdene middels gode og det estimeres at ca. 65 % av all laks ble observert.

Det er lagt et påslag på 110 laks for de områdene som ikke ble telt under årets drivtelling. Dette gjelder område ovenfor kulpen i Øverfossen til enden av lakseførende strekning ved Imofossen. Strekningen ovenfor Nedrefoss til kulpen i Avelva med unntak av Risengrynstilla, samt området fra Tømmernes i sone 1 og ned til sjøen ble ikke telt. Erfaringsmessig er området Øverfossen-Imo en viktig strekning for laksen med flere gode gytekulper. Påslaget er beskjedent og samsvarer med tall benyttet fra tidligere år. I tillegg til de normale påslagene er det lagt et påslag for strekningen Mikkinakken-Bjørnlund på rode 3. Denne strekningen drivtelles normalt, men måtte i år nedprioriteres som følge av utfordrende forhold og påfølgende dårlig tid. Påslaget for denne strekningen er et gjennomsnitt av observert laks de siste 5 sesongene.

Ved å inkludere påslaget fra tabell 9 vil anslaget av laks i Reisaelva bli følgende:

	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Rode 1	53	15	52	120
Rode 2	17	22	21	60
Rode 3	42	32	29	103
Rode 4	74	61	108	243
Rode 5	35	13	74	122
Ikke observert pga sikt	74	46	92	212
Påslag ikke dykket	50	40	20	110
Tillegg Mikkinakken-Bjørnlund, rode 3	15	10	8	33
Totalt observert laks med usikkerhet	360	239	404	1003

Tabell 10: Totalt observert laks i Reisaelva med påslag.

Dette gir en fangsteffektivitet og gytebestandsoppnåelse på:

Fangsteffektivitet (med påslag)	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Sum telling	360	239	404	1003
%-andel	36 %	24 %	40 %	100
Sum fangst	15	21	37	73
%-andel	20 %	29 %	51 %	100
Fangsteffektivitet	4	8	8	7

Tabell 11: Fangsteffektivitet med påslag, inkluderer også gjenutsatt laks.

Gytebestandsoppnåelse (med påslag)	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks	Totalt
Sum telling	360	239	404	1003
% - andel	36 %	24 %	40 %	100
% - andel hunnlaks	80 %	40 %	5 %	
% - andel hannlaks	20 %	60 %	95 %	
Antall hunnlaks	288	95,6	20,2	403,8
Antall hannlaks	72	143,4	383,8	599,2
Snittvekt kg/hunnlaks	9,5	5,5	1,5	
Antall kg hunnlaks	2 736	525,8	30,3	3 292,1
Antall rognkorn	3 967 200	762 410	43 935	4 773 545

Tabell 12: Gytebestandsoppnåelse med påslag.

Resultatet for årets gytefisketelling der man også inkluderer ikke-observerte laks grunnet sikt og ikke telte områder, oppnår Reisaelva 3 292 kg hunnlaks, noe som er ca. 90 % av gytebestandsmålet. Dette innebærer at elva produserer 4,77 millioner rognkorn av anbefalt gytebestandsmål på 5,3 millioner rognkorn. Økningen fra fjoråret i antall kg hunnlaks er på ca. 39 %.

4. Observasjoner av sjørørret og sjørøye

Observasjoner av sjørørret og sjørøye under drivtellingen rapporteres inn for å få en pekepinn på innslaget av disse artene. Artene telles dermed ikke like systematisk som laksen. I tillegg vil en del være vandret opp for gyting i de mindre sideelvene.

Det er vanskelig å vurdere tilstanden til sjørøyebestanden i Reisaelva, som følge av at arten er dårlig kartlagt. Sjørøyebestanden synes likevel å være lav, noe som sammenfaller med trenden i andre elver i Nord-Norge. Under årets sesong var røyefiske stengt i likhet med laks. Etter åpning av sjørørretfiske 12. august er det rapportert om fangst av 3 sjørøyer. Fisket etter sjørøye vil trolig ikke åpnes igjen før laksefiske åpner.

I fremtiden er det ønskelig å kunne igangsette prosjekter for bedre kartlegging av sjørøyebestanden i Reisaelva. Overvåkning av bestanden sammen med restaureringstiltak i de viktigste sideelvene til Reisaelva, hvor sjørøya gyter bør vurderes. Etter det elvelaget erfarer har NVE planlagt prosjekter i både Joselva og Moskoelva, uten at disse er blitt igangsatt. Dette må følges opp nærmere.

På bakgrunn av en solid bestand av sjørørret ble det åpnet for sjørørretfiske i Reisaelva i perioden 12. august -14. september i de nederste sonene av vassdraget (sone 1, 2 og 3). Fangststatistikken viser at totalt 733 sjørørret ble fanget, noe som utgjør 964 kg.

Det ble observert flere sel i vassdraget i perioden for sjørørretfiske. Sel i vassdraget har tidligere år synes å påvirke fangstene av sjørørret, uten at dette kan bekreftes eller tallfestes. Selene i elva ble forsøkt jaktet på uten hell. Drivtellingen etter sesongen viser at mengden sjørørret i vassdraget er bra. Det ble observert mer enn 1 100 sjørørret på telling. Basert på resultater fra fangst og drivtelling vurderes bestanden av sjørørret i Reisaelva som solid. Det er derfor grunnlag for å ha sjørørretfiske også neste sesong.

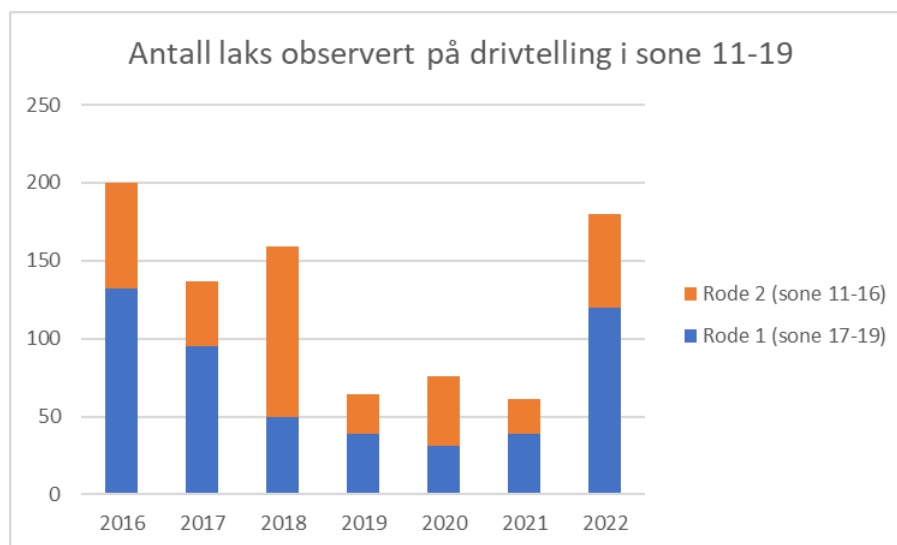
5. Oppsummering/diskusjon

Fangststatistikken viser fangst av 305,5 kg laks, 964 kg sjørøret og 3 sjørøyer. I tillegg er det registrert fangst av 2 pukkellaks. Årets fiskesesong ble annerledes enn tidligere sesonger som følge av stengt laksefiske. Fiske etter sjørøye ble også forbudt, mens det var åpent for sjørøretfiske i nedre del av vassdraget på høsten. Stengningen av fiske etter laks begrunnes med manglende gytebestandsoppnåelse de siste årene og dermed en laksebestand uten et høstbart overskudd. Bestanden av sjørøya har også vært lav og fiske kun rettet mot sjørøyebestanden ble dermed vurdert som ikke bærekraftig for bestanden.

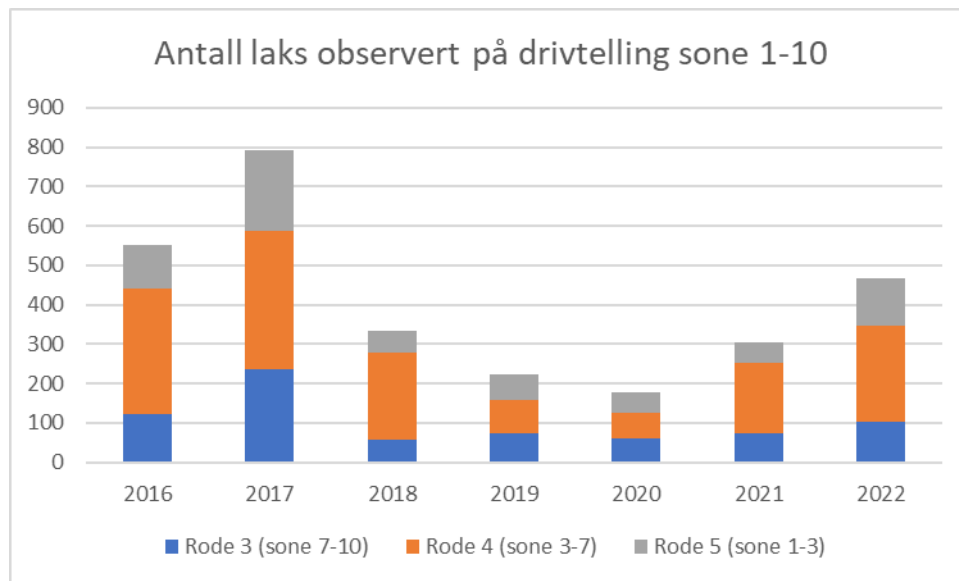
Sjørøretsesongen ble gjennomført med utstyrsbegrensninger for å redusere bifangst av laks. Av 73 laks som ble fanget ble 72 registrert satt ut igjen. Den ene som ble registrert avlivet ble levert inn til Reisa Elvelag, slik fiskereglene krevde. Mengden sjørøret ligger på ca. samme nivå som tidligere år og bestanden vurderes å være solid.

På grunn av stengt laksefiske var det forventet at antallet laks observert på gytefisketelling var bedre enn de siste årene. Ifølge fangststatistikken i perioden 2016-2021 har det blitt avlivet mellom 164-497 laks hvert år, der gjennomsnittet er rett over 300 stk. Det skulle tilsi at dersom innsiget av laks er på ca. samme nivå som de siste årene vil andelen laks i elva øke, da beskatningen av laks i teorien skal være 0. Resultatet fra drivtellingen i høst viser at denne forventningen stemmer. Målet om å snu trenden og øke gytebestanden ser ut til å få en positiv start.

Ved å se på drivtellingsresultatene fra øvre del av vassdraget (Øverelva sone 11-19, rode 1 og 2) er det en kraftig økning i observert laks sammenlignet med de tre siste sesongene. Årets telling er også høyere enn 2017 og 2018. Se figur 10 for oversikt. I tillegg til stengt laksefiske har det vært god vannføring i elva gjennom hele sesongen. Dette kan ha bidratt til at laksen har kunnet vandre oppover elven uten større forstyrrelser. Elvebåttrafikken i øvre del har også vært mindre enn de siste årene. Om dette har gitt positiv påvirkning er vanskelig å konkludere med. Nytt av året er også forbud mot elvebåttrafikk fra 1. oktober som ble innført etter revidering av forskrift for motorferdsel i Reisavassdraget. For nedre del av vassdraget viser årets drivtelling også her en økning sammenlignet med de siste årene. Se figur 11.

Figur 10: Drivtellingsresultater i øvre del av elven (sone 11-19) de siste 7 sesongene.

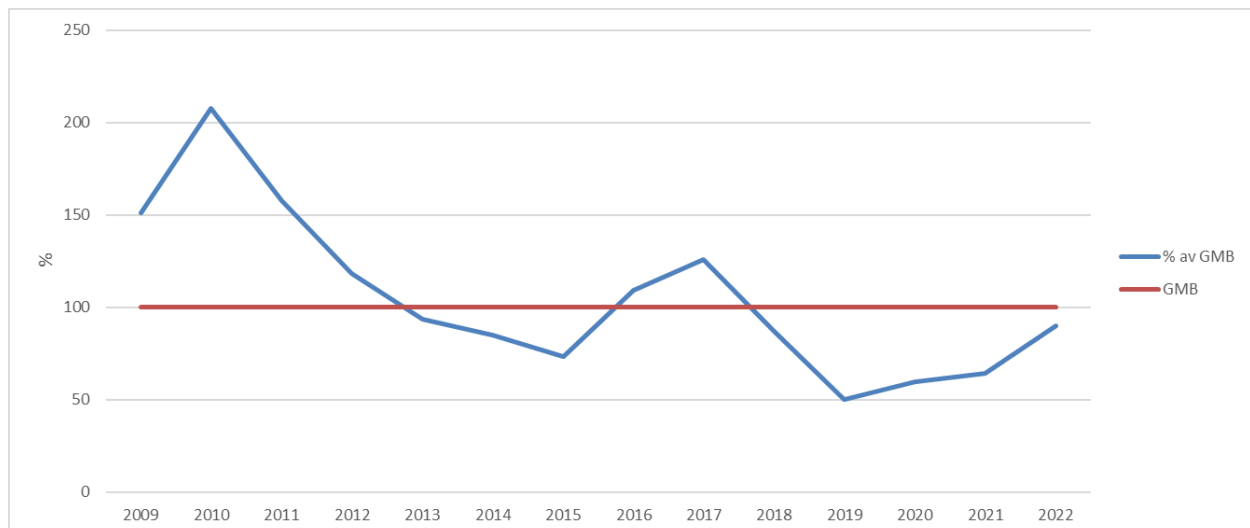

Figur 11: Drivtellingsresultater i nedre del av elven (sone 1-10) de siste 7 sesongene.

Resultatet fra årets drivtelling gir en gytebestandsoppnåelse på 90 %. Selv om gytebestandsmålet ikke ble nådd i år heller, 5 året på rad, var avstanden frem til å nå gytebestandsmålet kortere enn på flere år. Utviklingen er derfor positiv. Se figur 12 for oversikt over gytebestandsoppnåelse de siste sesongene.

Beslutningen om å stenge for laksefiske ser ut til å ha gitt effekt, der mengden gytelaks igjen etter sesongen er høyere. En må likevel ha is i magen fremover også for å se om utviklingen fortsetter. Andelen smålaks observert i år er høyere enn på flere år. Dette kan skyldes suksessfull gyting i 2016, der yngelen som klekket nå er kommet tilbake som smålaks i 2022. Om dette stemmer vil også utsiktene for neste år være gode. De to eneste gangene elva har oppnådd gytebestandsmålet de siste 10 sesongene er nettopp i 2016 og 2017. Det er selvfølgelig andre faktorer som spiller inn på dette, men det er likevel større sannsynlighet for et større innsig av laks tilbake til elva fra en gytebestand som har vært tilstrekkelig stor.

Det vil være spennende å følge utviklingen de neste årene. Det er først om noen år vi får svaret på om det å stenge elva faktisk har en merkbar effekt på bestanden. Dersom det i fremtiden viser seg at det ikke hjelper noe særlig på bestanden, så er det andre faktorer utenfor elvelagets kontroll som påvirker det endelige resultatet. Uansett er det viktig at elvelaget gjør det vi kan for å bygge opp laksebestanden i Reisaelva igjen. Det vil derfor være viktig å frede laksen inntil gytebestandsmålet oppnås og vi på ny kan ha et høstbart overskudd av laks. Inntil elva kan åpnes for laksefiske igjen er det utrolig viktig at alle er med på fellesdugnaden med å verne om laksen.

Figur 12: Oppnåelse av gytebestandsmålet i Reisaelva i perioden 2009-2022.

Rapportene fra NINA etter elektrofiske av lakseyngel viser at den estimerte tettheten av laksunger (eldre enn års yngel) har vært vesentlig høyere i perioden 2005-2017 enn fra 1990-2003. Likevel er det en svak tendens til avtagende tetthet av laksunger fra 2014-2017 (NINA Prosjektnotat 72 -Reisaelva 2017, Martin Svenning). Elektrofiske av yngel ble dessverre avlyst av NINA i 2018. I 2019 er yngeltellingen gjennomført av Naturtjenester i Nord på de samme lokalitetene som NINA benyttet tidligere år. Resultatene fra denne tellingen viser også nedgang i tetthet av lakseunger. Etter to avlyste år i 2020 og 2021 på grunn av utfordrende forhold med høy vannstand når el-fiske var planlagt, ble det denne sesongen gjennomført yngeltelling. Tellingen ble gjennomført av NINA ved Martin Svenning. Rapport fra undersøkelsen er under utarbeidelse når dette skrives.

Sesongen 2022 er nå historie og det er kun oppsummering og evaluering som gjenstår. Så fort det er unnagiort vil blikket rettes mot neste sesong. Det er ingen tvil om at lakse- og sjørøyefiske vil være stengt også i 2023. Miljødirektoratet ser for seg å holde stengt til neste hovedrevidering av fiskebestemmelsene, før en ny vurdering tas. Det er mulig å søke om endringer i mellomrevideringer, men det er liten hensikt for Reisaelva å satse på en åpning av laksefiske allerede i 2023. For sjørøretfiske vil det være naturlig å gjennomføre en sesong noenlunde lik 2022 sesongen. Hvordan reglene blir vil bestemmes før 1. februar 2023 iht. laget vedtekter.

I 2023 forventes også et større innsig av pukkellaks når oddetallsgenerasjonen er tilbake. Foreløpig viser årets sesong at partallsgenerasjonen ikke er like tallrik. Likevel må denne utviklingen overvåkes da en ser at også i partallsår observeres det pukkellaks. Elvelaget jobber med diverse tiltak for pukkellaks og har tett dialog med forvaltningsmyndigheten på dette.

Avslutningsvis vil Reisa Elvelag takke Statsforvalteren i Troms og Finnmark for tilskudd til overvåkningsprosjektet i Reisaelva sesongen 2022. Uten tilskuddet ville prosjektet ikke vært mulig å realisere. Viktigheten av tilskuddet er ytterligere forsterket nå i en periode med stengt laksefiske og dermed frafall i inntekter for elvelaget.